

Al Muthanna: een stap verder

SFIR-4: een unieke en indrukwekkende ervaring

C.J. Matthijssen – luitenant-kolonel der infanterie*

Inleiding

Van medio juli tot medio november 2004 heeft het 4 (NL) Detachement Irak (SFIR-4) haar taken uitgevoerd in Irak. SFIR-4 was in vele opzichten een bijzondere missie. Eerst en vooral omdat wij, evenals onze voorgangers, te maken kregen met het sneuvelen van een collega. Wachtmeester der eerste klasse Jeroen Severs sneuvelde in de nacht van 14 op 15 augustus in een hinderlaag.

Het was een gebeurtenis waarvan de impact op de eenheid pas echt te begripen is als je er zelf deel van hebt uitgemaakt. Toch ontstond al snel het besef dat zijn verlies het vervolg van de missie niet mocht vertragen. We moesten door, zijn sneuvelen zou niet voor niets zijn geweest.

Het bijzondere aan onze periode in Irak ten opzichte van die van onze voorgangers was dat deze volgde op de soevereiniteitsoverdracht aan de Irakezen, waardoor de taakin-vulling

een ander karakter kreeg. Daarnaast hadden we gedurende ons verblijf in de provincie te maken met zeer verschillende veiligheidsomstandigheden. We begonnen in juli in relatieve rust waarna echter in augustus de spanning opliep, de situatie zeer gespannen was om vervolgens in de loop van de weken daarna weer tot rust te komen.

Het was een missie met bijzondere en vaak ook indringende ervaringen, in velerlei opzichten. Ervaringen niet alleen voor het betrokken personeel, maar ook voor de Nederlandse krijgsmacht in het algemeen. Het is mijn intentie om in dit artikel verslag te doen van onze uitzending in Irak tijdens de periode SFIR-4 en daarbij tevens een aantal relevante lessen te identificeren.

Om de context van de operatie te schetsen beschrijf ik eerst het mandaat en de gevolgen van de soevereiniteitsoverdracht op 28 juni 2004. Vervolgens ga ik in op de taakstelling, mijn oogmerk en de beschikbare middelen. Daarna geef ik weer welke veiligheidsorganisaties in Al Muthanna relevant zijn alsmede de structuren waarin deze samenwerken.

Aansluitend behandel ik de wijze waarop wij de operatie hebben uitgevoerd, waarbij ik achtereenvolgens stilsta bij de ondersteuning van de veiligheidsorganisaties, de *normal framework operations*, civiel-militaire samenwerking (CIMIC) en inlichtingen. Tot slot beschrijf ik een aantal geïdentificeerde lessen.

Mandaat

Op 8 juni 2004 was door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties unaniem resolutie 1546 aanvaard. Deze resolutie sprak zich uit over het herstel van de Iraakse soevereiniteit en de erkenning van de *Iraqi Interim Government* (IIG). Daarnaast was hierin vastgelegd dat de multinationale troepenmacht na 30 juni 2004¹ in Irak aanwezig zou blijven op verzoek van de Iraakse interim-regering.

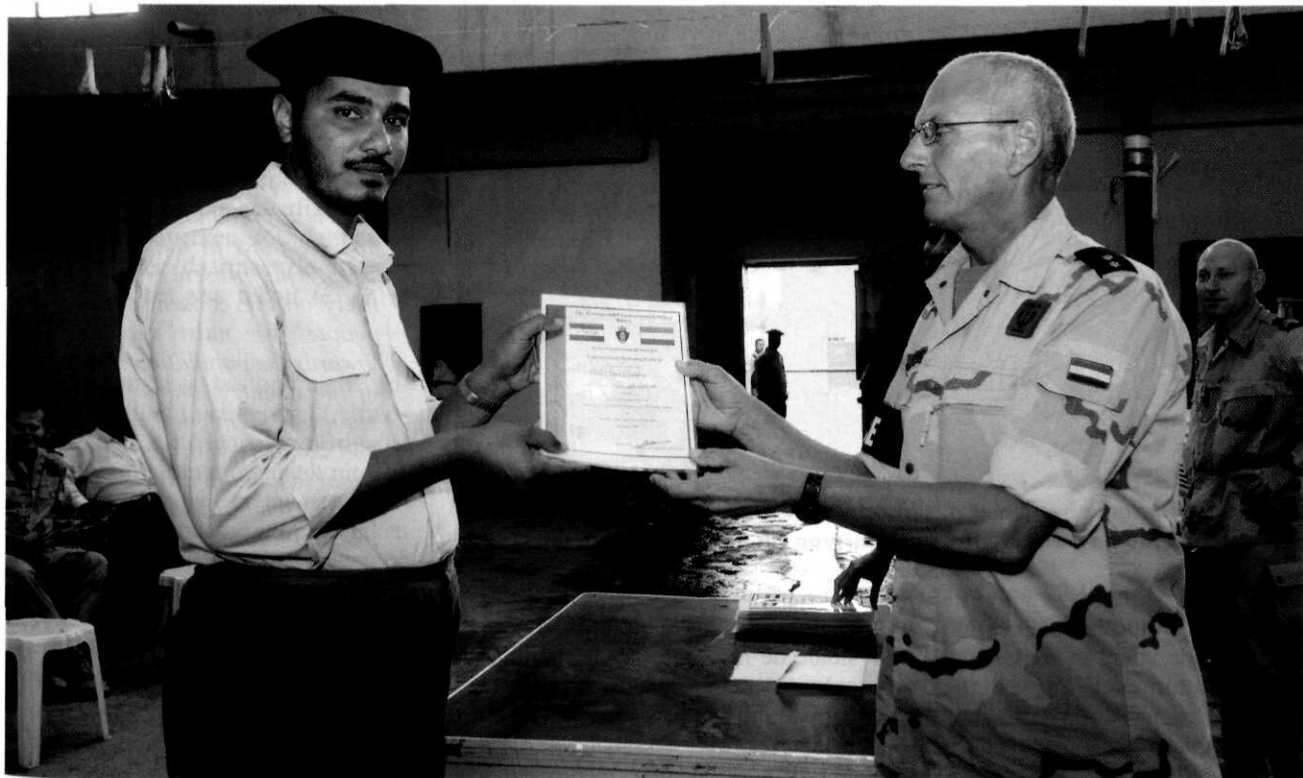
In de resolutie was verder onder andere het politieke tijdschema, waaronder de verkiezingen, vastgelegd. Deze resolutie bevatte het raamwerk voor de aanwezigheid van de multinationale troepenmacht, waaronder Nederland. Voor de Nederlandse regering was deze resolutie een belangrijk punt om te komen tot de op 11 juni 2004 genomen beslissing om de Nederlandse aanwezigheid nog acht maanden voort te zetten tot maart 2005.

Gevolgen van de soevereiniteitsoverdracht

28 Juni vormde een belangrijke datum, die grote gevolgen had voor de multinationale troepenmacht. Op die dag is de soevereiniteit overgedragen aan de IIG en daarmee kwam de verantwoordelijkheid terug bij de Irakezen zelf. Dit heeft in de praktijk gevolgen gehad die van invloed waren op het functioneren van de Neder-

* De auteur is sinds 3 december 2003 commandant van 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel (Air Assault) Regiment Stoottroepen Prins Bernhard. Van juli tot en met november 2004 was hij tijdens de uitzending naar Irak commandant van 4 (NL) Detachement Irak en tevens van 13 (NL) Battlegroup die daarvan het grootste deel vormde.

¹ De datum 30 juni 2004 was de officieel geplande datum voor de soevereiniteitsoverdracht. Vanwege veiligheidsredenen heeft deze overdracht daadwerkelijk op 28 juni 2004 plaatsgevonden.

De door het MP-peloton ondersteunde opleiding van nieuw gevangenispersonnel werd afgesloten met de uitreiking van een certificaat (Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

landse Battlegroup (NLBG) in Al Muthanna.

Minder informatie beschikbaar

Deze datum betekende ten eerste dat de *Coalition Provisional Authority* (CPA) ophield te bestaan. Deze tijdelijke bestuurlijke autoriteit onder leiding van Paul Bremmer² had op provinciaal niveau afvaardigingen en daarmee ook in Al Muthanna. Omdat er contacten waren tussen CPA en NLBG was er relatief veel inzicht in de bestuurlijke ontwikkelingen. Bovendien was daardoor informatie be-

schikbaar die vanaf nationaal niveau naar het provinciaal niveau kwam.

Met het wegvallen van CPA viel ook veel operationeel relevante informatie weg. De Irakezen waren nu zelf verantwoordelijk. NLBG was nagenoeg volledig afhankelijk van de welwillendheid van Iraakse autoriteiten en lokale bestuurlijke organen als het gaat om het verkrijgen van dit soort informatie. De *Multinational Division (South East)* (MND(SE)) bleef wel een belangrijke bron voor inlichtingen, maar ook dit hoofdkwartier had te maken met de nieuwe situatie.

Verminderde aanwezigheid

De datum 28 juni betekende ten tweede dat de Irakezen zelf de verantwoordelijkheid kregen voor het handhaven van veiligheid en stabiliteit, en het verder opbouwen van de veiligheidsorganisaties. Vanwege het feit dat de Iraakse veiligheidsinstanties nog niet voldoende opgebouwd waren, was de multinationale troe-

penmacht er om ze daarbij te assisteren. Dat betekende echter wel dat met ingang van 28 juni de Nederlandse *battlegroup* niet meer de primaire verantwoordelijkheid had om de veiligheid te handhaven.

Het initiatief lag daarmee bij de Irakezen. Het gevolg was tevens dat er veel inlichtingen uit de nationale Iraakse lijn niet meer beschikbaar waren voor NLBG, behoudens de inlichtingen die de Irakezen genegen waren te geven.

Ten slotte was, om de soevereiniteitsoverdracht daadwerkelijk zichtbaar te maken, de afspraak gemaakt dat de multinationale troepenmacht minder nadrukkelijk aanwezig zou zijn in de steden.

De Iraakse veiligheidsorganisaties zouden zich na 28 juni primair zelf daarop richten. Die verminderde aanwezigheid heeft er ook toe geleid dat minder informatie ingewonnen kon worden in de steden. →

² Nadat het regime van Saddam Hoessein ten val was gebracht is in april 2003 door de coalitie de *Coalition Provisional Authority* opgericht. Dit orgaan was tot 28 juni 2004 verantwoordelijk voor het besturen van Irak. Het heeft zich daarbij gericht op vier pijlers: veiligheid, essentiële diensten, economie en bestuur. Op gebied van bestuur moest het randvoorwaarden creëren voor de *Iraqi Interim Government*. De Amerikaan Paul Bremmer stond aan het hoofd van de *Coalition Provisional Authority*.

De geniecompagnie heeft niet alleen operaties ondersteund, maar ook vele verbeteringen aan de infrastructuur van de eenheid gerealiseerd

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Assistentie is noodzakelijk

Even was de vraag in welke mate de Iraakse autoriteiten en veiligheidsorganisaties na de overdracht nog open zouden staan voor onze bijdrage. Zouden zij niet volledig de verantwoordelijkheid willen nemen en de deur mogelijk dicht doen voor ons? Dat bleek mee te vallen. Snel werd duidelijk dat zij serieus inhoud wilden geven aan hun verantwoordelijkheid, maar ook constateerden wij dat zij beseften dat onze assistentie daarbij nog noodzakelijk was. Ze waren blij met onze ondersteuning, hetgeen naar mijn mening vooral een gevolg is van de wijze waarop wij, maar ook onze voorgangers, de samenwerking hebben ingevuld.

Taakstelling en oogmerk

VN-resolutie 1546 herbevestigde de autorisatie en taken van de multinationale troepenmacht zoals die eerder in VN-resolutie 1511 waren vastgesteld. De daarin genoemde voornaamste taken waren: het waarborgen van veiligheid en stabiliteit, het helpen scheppen van voorwaarden voor het tot stand brengen en voltooien van het politieke en economische wederopbouwproces, en het ondersteunen van de capaciteitsopbouw van de Iraakse veiligheidsorganisaties.

Ondanks de soevereiniteitsoverdracht stelde de resolutie dat de multinationale troepenmacht de bevoegdheid behield om:

alle noodzakelijke maatregelen te treffen die bijdragen aan het handhaven van de veiligheid en stabiliteit in Irak in overeenstemming met de brieven die zijn toegevoegd aan de resolutie.

De verwijzing naar brieven betrof brieven van de Iraakse interim-premier Allawi en de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell.

Afgeleid van het bovenstaande en van de door de MND(SE) geformuleerde opdracht, was de opdracht voor NLBG:

Conduct security and stabilization operations in line with MND(SE) lines of operation within boundaries in support of Iraqi Security Forces (ISF) and Iraqi civil authority in order to realize the political process and set the conditions for Iraq becoming a united and stable, democratic state, integrated within the international community.

Om invulling te geven aan deze opdracht heb ik een oogmerk geformuleerd, de basisgedachte van ons optreden:

I intend to assist and support the Iraqi Security Forces (ISF) and Iraqi civil authorities in executing their responsibility to maintain security and stability. We must continue to establish effective ISF to reach a sufficient level of security. This is a prerequisite for free and fair elections in the beginning of 2005. Our presence depends entirely on the consent of the Iraqi people. We must show respect towards the population and culture in the country and we also must maintain our good relationship and contacts with authorities and tribal leaders in order to maintain this consent. I will use CIMIC activities and Information Operations to support this. Our normal framework operations provide us the level of security we need to maintain our freedom of movement on the one hand and enable us to gather intelligence on the other hand. Our presence will be limited in urban areas. Our focus shifts to rural areas and the border area. Situational awareness is crucial within the complex environment of our operation. Therefore intelligence is one of most important issues in this operation. I want everyone to be aware that each and everyone's contribution in the information gathering is important. Continuous attention while on duty is essential. We must perform our tasks professionally and with determination to maintain credibility. The final goal of the mission is that the Iraqi authorities are able to provide their own security and govern the province after free and fair elections in the beginning of 2005.

Organisatie en middelen

4 (NL) Det Irak bestond uit twee hoofdcomponenten, zijnde de battlegroup en het *National Support Element* (NSE). Daarnaast was er een *Contingentscommando* dat functioneerde als oog en oor van de Chef Defensiestaf. De battlegroup heeft zorg gedragen

voor de uitvoering van de operationele opdracht. Het NSE heeft zorg gedragen voor de externe logistiek, waarmee het een belangrijke randvoorwaarde invulde om de battlegroup in staat te stellen de opdracht te kunnen blijven uitvoeren.

Vanwege de aard van het artikel wil ik me hierna beperken tot de battlegroup, zonder daarmee de inspanningen van het NSE tekort te willen doen.

De kern van NLBG bestond uit 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel (Air Assault) van 11 Air Manoeuvre Brigade. Het bataljon bestaat organiek uit drie Infanteriecompagnieën en een Staf en Antitankcompagnie. Om de taken in Irak te kunnen uitvoeren kregen de compagnieën de beschikking over voertuigen van het type Mercedes Benz softtop en de Patria (Gepantserd Voertuig voor Vredesmissies, GVV). Ten behoeve van de missie is het bataljon aangevuld en getransformeerd tot 13 (NL) Battlegroup. Deze aanvullingen zijn opgenomen in figuur 1.

Naast de genoemde middelen kon de battlegroup nog gebruik maken van het Contra-Inlichtingen- en Veiligheidsdetachement (CIV-det) en het *Signal Intelligence* detachement (SIGINT det). Deze eenheden vielen niet onder de battlegroup, maar beide waren de battlegroup ten dienste binnen de mogelijkheden van hun verantwoordelijkheid.

De staf van NLBG

De organisatie van NLBG was dus nogal uitgebreid ten opzichte van de organieke samenstelling van het bataljon. De staf van het bataljon heeft ook de nodige aanvullingen gekregen om te kunnen opereren als staf van de battlegroup. Normaal gesproken bestaat de staf, naast een commandogroep, uit een Sectie S1 (Personeelszaken), Sectie S2 (Inlichtingen), Sectie S3 (Operatiën), Sectie S4 (Logistiek) en een Sectie S6 (C2-ondersteuning). De staf heeft verschillende aanvullingen gehad (zie figuur 2).

- Een helikopterdetachement met 6 Apache-gevechtshelikopters en 4 Cougar-transporthelikopters;
- Een geniecompagnie voor ondersteuning van operaties op gebied van mobiliteit, contra-mobiliteit en bescherming alsmede voor de instandhouding van de een mortierpeloton 120 mm voor de grondgebonden vuursteun;
- Een *Military Police* (MP) peloton van de Koninklijke Marechaussee voor het opleiden en monitoren van de Iraakse politie;
- Een detachement *Security Sector Reform* (SSR) met functionarissen die zich bezighielden met ondersteuning, begeleiding en training van de overige Iraakse veiligheidsorganisaties;
- Een *CIMIC Support Element* (CSE) voor het uitvoeren en coördineren van alle *CIMIC* activiteiten;
- Een *Field Liaison Team* (FLT) peloton dat human intelligence verzamelde;
- Een wapenlocatieradar (WLR) die ingezet was op twee van de drie kampen om met name mortiervuur te detecteren.
- Een bevoorradingspeloton voor de interne logistiek binnen de battlegroup.
- Gedurende de missie is, op basis van voortschrijdende inzichten, de battlegroup verder nog aangevuld met:
 - twee infanteriepelotons
 - additionele Patria-voertuigen
 - inlichtingencapaciteit

Figuur 1: Deze aanvullingen zijn toegevoegd aan 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel (Air Assault) waarmee de eenheid getransformeerd is tot 13 (NL) Battlegroup

Door deze aanpassingen en de werklust bleek in de praktijk veel meer sprake van een brigadestaf (-) dan van een bataljonsstaf (+). Er zijn meerdere factoren die dat veroorzaakten.

- Ten eerste was de 'span of control' door de vele toegevoegde organisatie-elementen aan het bataljon enorm vergroot. Dat had zijn weerslag op de werkdruk binnen de staf.
- Ten tweede viel de battlegroup rechtstreeks onder een divisie, namelijk MND(SE). Dit betekende dat de informatiestromen vanuit die

staf, maar ook de informatiebehoefte daarvan groot was.

- Ten derde beschikte de battlegroup over een grote hoeveelheid middelen waarvan de inzet gewoonlijk op stafniveau gecoördineerd wordt. Dit gold zowel voor de *normal framework operations* (NFO) als andere speciale operaties. Zo werd bijvoorbeeld nagenoeg altijd geïntegreerd opgetreden met helikopters. De grond-luchtcoördinatie vindt bij 11 Air Manoeuvre Brigade normaal gesproken op brigadeniveau plaats. Nu droeg de staf van de NLBG hiervoor de verantwoordelijkheid.

- een Sectie S9 (CIMIC);
- een Sectie *Information Operations* (Info Ops);
- een Sectie Communicatie;
- een stafofficier genie, in nevenfunctie vervuld door de Commandant Geniecompagnie;
- een stafofficier *Security Sector Reform* (SSR);
- binnen de Sectie S3: een *Air Liaison Officer* (ALO) als liaison voor de coördinatie op gebied van transporthelikopters, een *Ground Liaison Officer* (GLO) als liaison voor de coördinatie op gebied van de gevechtshelikopters;
- een juridisch adviseur;
- een politiek adviseur (vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken);
- een officier vastlegger (deze functionaris is belast met archivering van alle documenten tijdens de missie).

Figuur 2: Deze uitbreidingen zijn toegevoegd aan de staf van de battlegroup ten behoeve van de missie

- Ten vierde werd er veel informatie gegenereerd binnen de battlegroup door de veelheid aan middelen maar ook door de vele functionaliteiten binnen de staf. Afstemming op stafniveau is noodzakelijk om de juiste samenhang te waarborgen.

De aanpassing van een kleine bataljonsstaf naar een relatief grote battlegroup-staf was een grote stap. Veelvuldig is binnen de staf ongevraagd een beroep gedaan op de flexibiliteit, de inzet en het doorzettingsvermogen van het personeel. Zij zijn echter immer in staat geweest om de commandovoering binnen onze eenheid te waarborgen.

Veiligheidsorganisaties in Al Muthanna

In de provincie Al Muthanna was een aantal veiligheidsorganisaties actief.

De belangrijkste organisatie was de *Iraqi police* (IP). De IP was primair verantwoordelijk voor de wetshandhaving in Al Muthanna. Zij dienden toe te zien op de naleving van veiligheid en zij dienden op te treden bij inbreuken, en daders van inbreuken op te sporen.

De IP bestond bij aanvang van onze inzet uit ruim 1200 mensen. In oktober was een nieuwe ondersteunende eenheid van 650 man opgericht en opgeleid. Op provinciaal niveau stond de IP onder leiding van een *Chief of Police* die ondercommandanten had die verantwoordelijk waren binnen de steden. Daaronder vielen de diverse politiebureaus.

Na 28 juni trad de politie vooral op in de steden. De IP beschikte over een speciale eenheid voor bijzondere operaties, de zgn. *Tactical Support Unit* (TSU).

De *Iraqi National Guard* (ING) was verantwoordelijk voor beveiliging van belangrijke objecten, patrouillegang en controleposten buiten de steden en op belangrijke doorgaande wegen. De ING had een ondersteunende rol ten opzichte van de IP. De ING kon de *Iraqi Police* op verzoek assisteren.

In Al Muthanna was één bataljon ING operationeel. Dit bataljon bestond bij aanvang van onze periode uit circa 530 man. De organieke sterkte van zo'n bataljon was 890 militairen. In oktober heeft de eerste aanvulling van 215 man plaatsgevonden en in november is de tweede en laatste aanvulling gestart met de opleiding, waarmee het bataljon eind november zijn volledige vulling zou bereiken.

De *Iraqi Border Police* (IBP) is de organisatie die verantwoordelijk was voor de grensbewaking. De grens met

De opvoer van extra middelen eind augustus was een logistieke prestatie van formaat. Binnen twee weken na behoeftestelling vanuit de eenheid waren zowel aanvullend materieel als extra personeel in het inzetgebied

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Rechts: Geïntegreerde inzet van helikopters vond plaats bij vele operaties

(Foto: J. Jansen, Sie Communicatie SFIR-4)

Onder: Het helikopterdetachement was gestationeerd op de airbase Tallil

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Saoedi-Arabië beslaat zo'n 300 kilometer. De IBP had circa 200 man en drie grensposten tot zijn beschikking. Het moge duidelijk zijn dat dit volstrekt onvoldoende was.

In oktober is toestemming verkregen om het aantal grensposten met acht uit te breiden. Een verdere uitbreiding met personeel was ook noodzakelijk. Er was een plan voor uitbreiding met 500 man, maar hiervoor was medio november nog geen formele toestemming.

Naast genoemde veiligheidsorganisatie was er nog een zogenaamde *Facility Protection Service* (FPS) actief in de provincie. Deze FPS is na de val

van Saddam Hoessein opgericht door de Amerikanen met het doel essentiële infrastructuur te beveiligen. Hiertoe had ieder departement van een ministerie zijn eigen FPS gekregen om zijn eigen essentiële infrastructuur te beveiligen. Zo vinden we FPS bij elektriciteitscentrales, waterzuiveringsinstallaties, scholen en ziekenhuizen.

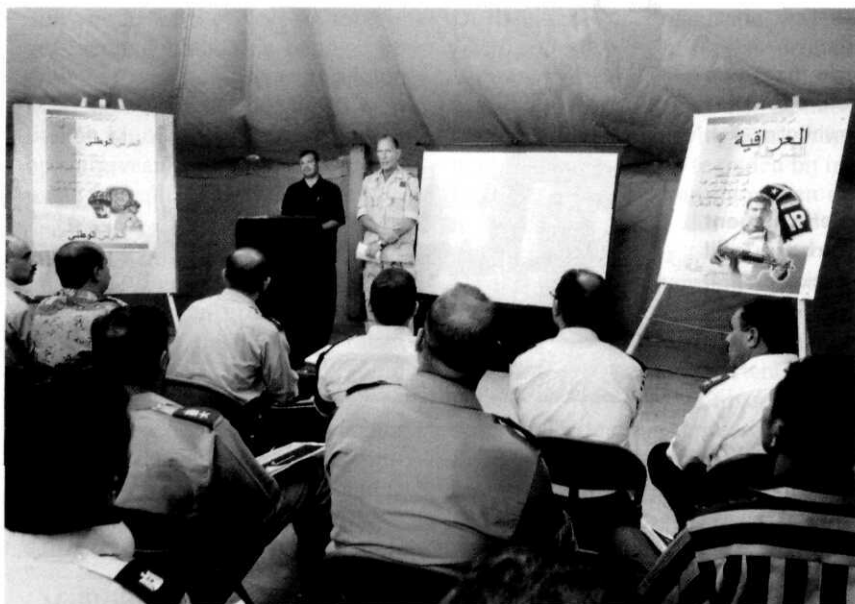
In oktober is het ministerie van Binnenlandse Zaken overgegaan tot het aanstellen van een apart departement voor FPS waarmee ook binnen elke provincie een aparte coördinator is aangesteld. Daarmee kan tenminste centrale coördinatie plaatsvinden, hetgeen in onze periode onmogelijk was. Dan zou immers met 12 departementen gecoördineerd moeten worden.

menten gecoördineerd moeten worden.

De belangrijkste veiligheidsorganisaties waren de IP, ING en IBP. Met alle diensten moest samengewerkt worden en hun functioneren moest gemonitord worden. In het kader van de samenwerking was het van belang om de bestaande structuren waarin de organisaties in meer of mindere mate samenwerkten te benutten.

Structuur van de veiligheidsorganisaties

Er zijn twee structuren waarin de veiligheidsorganisaties in Al Muthanna

Een symposium houden voor commandanten van veiligheidsdiensten bleek een succes en droeg bij aan het draagvlak voor het 'Provincial Joint Operations Centre', verbetering van wederzijds begrip en samenwerking

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

samenwerken. Dat is ten eerste het *Provincial Security Committee* (PSC) en ten tweede het *Provincial Joint Operations Centre* (PJOC).

Provincial Security Committee (PSC)

Dit comité is het forum waarin de commandanten en hoofden van veiligheidsorganisaties onder leiding van de gouverneur van de provincie wekelijks bijeenkomen. Vertegenwoordigd hierin zijn de *Chief of Police*, commandant 603 *Iraqi National Guard* Bataljon, commandant *Iraqi Border Police* en de commandant van de brandweer. Voorts had ik als commandant NLBG zitting in dit forum.

In dit comité vond overleg plaats over beleidsmatige aangelegenheden en coördinatie op provinciaal niveau. De kwaliteit en inhoud van vergaderingen varieerde nogal en voldeed zeker niet aan de ons bekende norm. Er zijn echter wel vergaderingen geweest, vooral in moeilijke tijden, waarbij er soms diepgaand inhoudelijk werd gediscussieerd over de te volgen koers.

Bovendien was duidelijk dat het PSC de intentie had ten volle zelf verant-

woordelijkheid te nemen. Die wil was een cruciale voorwaarde voor verbetering. Het veiligheidscomité heeft ook de verantwoordelijkheid voor de aansturing van het PJOC.

Provincial Joint Operations Centre (PJOC)

Het *Provincial Joint Operations Centre* (PJOC) was medio juli nog niet meer dan een meldkamer waarin IP, ING en IBP vertegenwoordigd waren. Deze meldkamer is vergelijkbaar met de 1-1-2 alarmcentrale in Nederland. Men beschikte over een centraal telefoonnummer waar iedereen calamiteiten en inbreuken op veiligheid kon melden. Het nadeel was nog dat de IP ook zelf nog over twee meldkamers beschikte. Het aantal meldingen bij het PJOC was derhalve aanvankelijk vrij gering. Dit zou in de toekomst veranderen.

Binnen het gebied van verantwoordelijkheid van MND(SE) is per provincie gewerkt aan de verdere omvorming tot een PJOC. Het PJOC moest te zijner tijd bestaan uit een meldkamer, een operatiekamer, een planningsectie en een inlichtingensectie. Het doel was

om alle meldingen waarvoor inzet van veiligheidsdiensten nodig was te laten samenkomen in het PJOC en om aldaar de inzet van veiligheidsdiensten te initiëren en te coördineren.

Voorts moest het PJOC voorzien in calamiteitenplannen voor de gehele provincie. Met het PJOC moest in de toekomst efficiënte en effectieve inzet van veiligheidsorganisaties zijn gewaarborgd.

Security Sector Reform (SSR)

Het zwaartepunt in de operatie was de verdere opbouw en vorming van de Iraakse veiligheidsorganisaties in de provincie Al Muthanna. Na ons aantreden hebben we hiertoe een plan laten uitwerken voor de verdere begeleiding en vorming van de veiligheidsorganisaties. Het was noodzakelijk om op grond van de bestaande situatie en de veranderingen na 28 juni vast te stellen welke activiteiten wij zouden kunnen en moeten ondernemen om inhoud te geven aan de verdere opbouw, vorming en begeleiding van de veiligheidsorganisaties. Een aantal constatering lag ten grondslag aan ons plan.

Het was gebleken dat alleen maar monitoren van veiligheidsorganisaties niet voldoende was om ze ook daadwerkelijk op een hoger plan te brengen. Tevens was het duidelijk dat het leiderschap binnen de veiligheidsorganisaties nadrukkelijk de aandacht verdiende.

Voorts was de samenwerking tussen de veiligheidsorganisaties nog erg mager en het draagvlak voor het PJOC was bij de commandanten nog nauwelijks waarneembaar. Daarnaast signaleerden we ook dat het draagvlak bij de bevolking voor IP en ING gering was.

Behalve de genoemde constatering was het voorts van belang om de speerpunten uit het *Security Sector Reform*-plan van MND(SE) mee te nemen. Deze lagen vooral op het vlak van het PJOC, de verdere training van

de eerder genoemde *Tactical Support Unit*, en voorzien in meer materieel.

Dit alles heeft geleid tot ons eigen plan waarin vooral de navolgende elementen zijn verwerkt. Binnen de IP wilden we trachten naast monitoren ook meer te doen aan het begeleiden en de verdere training van de *Tactical Support Unit* (TSU) en het verder aanpakken van een aantal specifieke gebieden, zoals politiebureaus, *checkpoints*, gevangenis en de oprichting van een IP-trainingscentrum.

Bij zowel IP, ING als IBP hebben we ons voorgenomen meer gezamenlijke activiteiten uit te voeren (operationele taken zoals bijvoorbeeld patrouilles en trainingen) en aandacht te besteden aan leiderschap. Voorts wilden we de samenwerking tussen de veiligheidsorganisaties (vooral IP en ING) verbeteren binnen de steden. Op het gebied van het *Provincial Joint Operations Centre* was het plan om trainingen voor PJOC-personeel en veiligheids-

organisaties te gaan organiseren en voorts om te werken aan verbetering van het draagvlak bij de veiligheidsdiensten voor het PJOC. In algemene zin wilden we ook trachten bij te dragen aan verbetering van draagvlak bij de bevolking voor de eigen politie en Nationale Garde.

Resultaten

Als we nu terugkijken, dan kunnen we constateren dat veel van de voornemens ingelost zijn. Dat wil overigens niet zeggen dat ten tijde van de overdracht aan SFIR-5 de eindsituatie al was bereikt. Dat kan ook niet, want veel van de personele uitbreidingen waren nog niet voltooid. Onze bijdrage moet worden gezien in het traject van de gehele SFIR-missie, die ook doorliep na SFIR-4.

Zonder volledig te willen zijn, wil ik een aantal resultaten noemen die we in onze periode bereikt hebben. Ten

eerste is de onderlinge samenwerking tussen de veiligheidsorganisaties aanzienlijk verbeterd. Met name op het uitvoerende vlak binnen de steden waren de verbeteringen zichtbaar. Dit was een gevolg van de initiatieven die vooral ook op compagniesniveau genomen zijn ter verbetering van overleg, maar ook daadwerkelijke afstemming en gezamenlijk optreden.

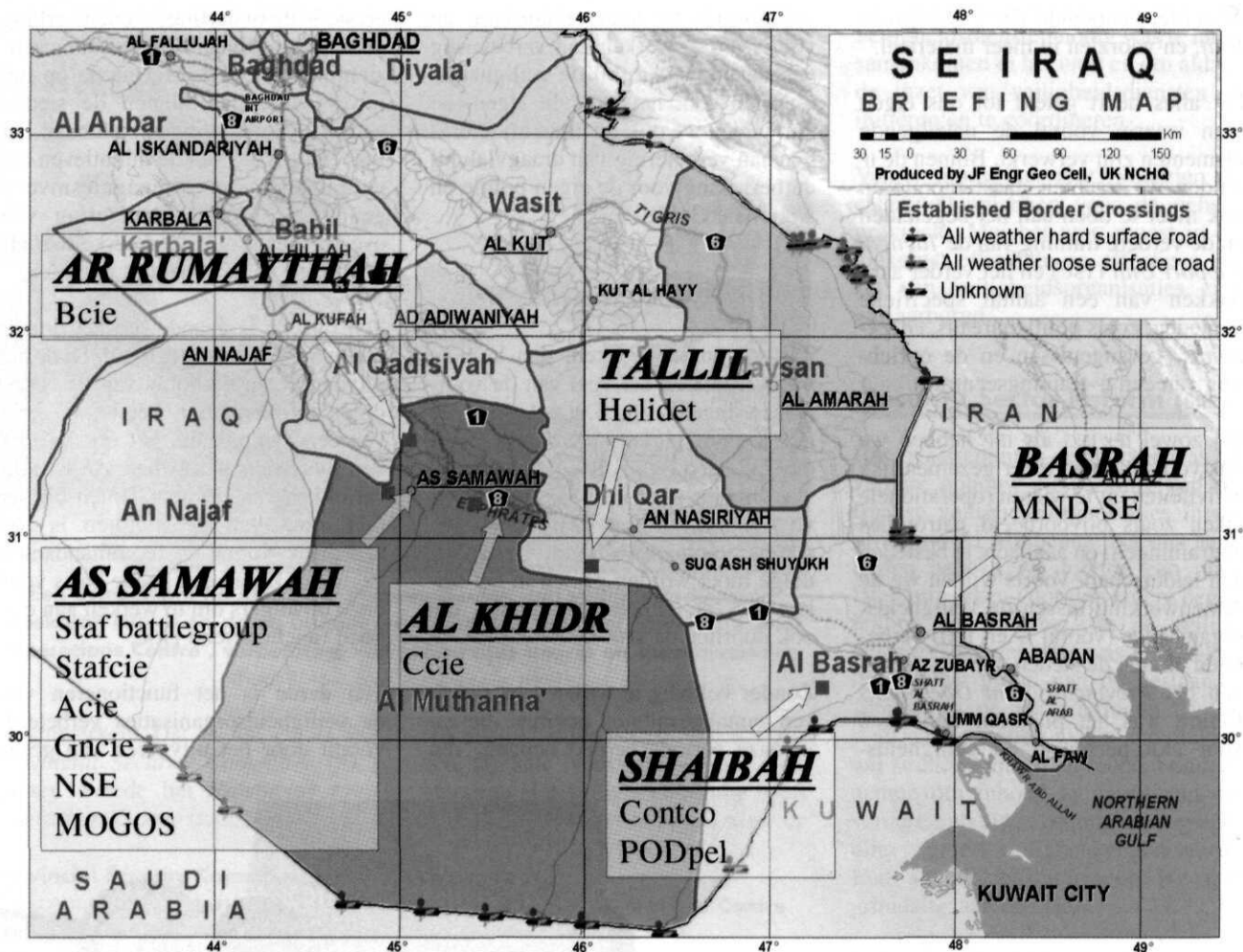
Ten tweede is gaandeweg het draagvlak voor het PJOC gegroeid. Door het uitvoeren van de bouw van de benodigde infrastructuur, het organiseren van een symposium, het organiseren van oefeningen en het zorgvuldig betrekken van commandanten bij het uitwerken van de plannen is het draagvlak vooral bij commandanten gegroeid. Er lag een goede basis voor onze opvolgers om te werken aan een goed functionerend PJOC.

Ten derde is het functioneren van de veiligheidsorganisaties verbeterd, vooral door het uitvoeren van geza-

Trainen van procedures en vaardigheden heeft de voortdurende aandacht gehad van iedereen

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Geografisch overzicht van de ontlooiing van 4 (NL) Det Irak

menlijke activiteiten, maar ook door het geven van adviezen en het monitoren. Ook het zelfvertrouwen van de organisaties, vooral bij de *Iraqi Police*, is gegroeid. Dit is onder meer het gevolg van het daadwerkelijk assisteren van de politie in de weken dat de veiligheidssituatie verslechterde als gevolg van de oplopende spanningen elders in Irak.

Er zijn in die tijd meerdere verzoeken geweest voor daadwerkelijke assistentie. Zo is bijvoorbeeld in de nacht van 3 september gezamenlijk patrouillegang uitgevoerd in As Samawah. Alle verzoeken hebben we altijd ingewilligd om juist ook een bijdrage te leveren aan vergroting van het zelfvertrouwen van de eigen politie. Hier-

door is tevens de patrouillegang van de IP weer op gang gekomen in bepaalde wijken die tot dan gemeden werden door de IP.

Ten vierde is het draagvlak bij de bevolking vergroot. Het feit dat de IP heeft laten zien bereid te zijn ook in moeilijke tijden op te treden heeft hiertoe bijgedragen. Ook hier geldt dat er nog een weg te gaan is, maar van verbetering was zeker sprake.

Normal Framework Operations (NFO)

Het doel van *Normal Framework Operations* was om de eigen vrijheid van handelen te waarborgen, te voor-

zien in inlichtingen, onze aanwezigheid te tonen en onze eigen *force protection* te waarborgen. Elke infanteriecompagnie had zijn eigen gebied van verantwoordelijkheid. De Alfa-compagnie was verantwoordelijk voor As Samawah en de directe omgeving, de Bravo-compagnie voor Ar Rumaythah en omgeving en de Charlie-compagnie voor Al Khidr en omgeving.

Het grote woestijngebied, inclusief het grensgebied met Saoedi-Arabië, was een verantwoordelijkheid voor de battlegroup. Hiervoor werden veelvuldig bataljonsmiddelen als verkenningsspeloton en Apache-gevechtshelikopters ingezet. Voorts zijn in dit gebied meerdere malen aparte operaties voorbereid. In feite vormden de

NFO de randvoorwaarden om invulling te kunnen geven aan het zwaartepunt in de operatie, namelijk SSR.

Patrouilles

Patrouillegang is één van de belangrijkste deelgebieden van de NFO. Dagelijks vonden tussen de 20 en 30 patrouilles plaats variërend op tijdstippen verspreid over 24 uur. Doorgaans bestond een patrouille uit een infanteriegroep: een sergeant met een korporaal plaatsvervanger, zes soldaten en twee voertuigen Mercedes Benz-softtop. Voor vertrek bereidde de groep zich voor, onder andere met een briefing, en na terugkeer vond de afwikkeling plaats, waaronder een debriefing en rapportage.

Patrouilles konden ondersteund worden door Apache-gevechtshelikopters of uitgevoerd worden met behulp van transporthelikopters. Onvoorspelbaarheid was een belangrijk gegeven in de patrouillegang in het kader van de eigen veiligheid. De onvoorspelbaarheid zat hem in tijdstippen, tijdsperiodes, locaties, opdrachten en de al dan niet geïntegreerde inzet van gevechtshelikopters.

'Force protection'

Force protection vergde voortdurend de aandacht en de nodige capaciteit. Het in stand houden van beveiliging voor de kampen alsmede het beveiligen van konvooien eiste gemiddeld bijna eenderde van de beschikbare capaciteit aan gevechtskracht op. Op vele manieren is creatief gezocht naar mogelijkheden om de vrij beschikbare capaciteit te vergroten. Er is kritisch gekeken naar de benodigde capaciteit voor basebeveiliging, voor *Quick Reaction Forces*, maar ook naar de efficiency van konvooiplanning. Uiteindelijk is er op alle niveaus winst geboekt om te komen tot een zo doelmatig mogelijke inzet van middelen.

Het 'air manoeuvre' concept

Bij alle NFO is telkenmale de meerwaarde van het *air manoeuvre* concept gebleken. De vele jaren training binnen 11 AMB hebben hun waarde

bewezen tijdens deze operatie. De gezamenlijke *Standing Operating Procedures* alsmede het wederzijdse begrip en de wederzijdse kennis en ervaring bij grond- en luchtcomponent hebben bijgedragen tot optimale inzet van middelen.

De Apache-gevechtshelikopter was een waardevol middel. Tegenstanders hadden grote angst voor de Apache. Voor de eigen troepen op de grond was dit middel een zeer welkome en vertrouwenwekkende steun. Binnen de mogelijkheden was de *aerial presence* zo optimaal als mogelijk. Ook hierbij gold echter dat ons eigen optreden onvoorspelbaar moest blijven.

Specifieke operaties

Gedurende de inzetperiode zijn vele specifieke operaties uitgevoerd. Dit zijn operaties die niet als reguliere NFO plaatsvinden, maar een bepaalde doelstelling hebben en daarmee ook een aparte voorbereiding vergen. Vele van deze operaties zijn *joint* en/of *combined* uitgevoerd.

Doorgaans heeft hierbij altijd geïntegreerde inzet van gevechts- en/of transporthelikopters plaatsgevonden. Bovendien is in veel gevallen sprake geweest van samenwerking met andere coalitiepartners, zoals Britten en/of Amerikanen. Bij deze operaties valt te denken aan de in figuur 3 weergegeven voorbeelden.

- Verkenningen van het grensgebied met Saoedi-Arabië;
- *Cordon and search* operaties om (bepaalde) objecten af te grendelen en te doorzoeken;
- Lift operaties om verdachte personen aan te houden;
- *Knock-talk-search* operaties om objecten binnen te gaan en te doorzoeken, in beginsel op vreedzame wijze, in overleg;
- Operatie ter beveiliging van de *Iraqi Survey Group*, dit is een speciale taakgroep die belast was met het opsporen van massavernietigingswapens;
- Gezamenlijke operaties met *Iraqi Police*, *Iraqi National Guard* of *Iraqi Border Police*;
- Operaties ter afschrikking van smokkelactiviteiten in de woestijn;
- Operaties ter beveiliging van de verplaatsingen van coalitiepartners door ons gebied van verantwoordelijkheid (het Zuid-Koreaanse contingent, 1 (UK) Black Watch);
- Beveiliging van *Main Supply Routes*.

Figuur 3: Verschillende soorten operaties die door de battlegroup zijn uitgevoerd

Oplopende spanning in augustus

Begin augustus liep in Najaf de spanning op toen Sadr-milities zich verschansten in de heilige plaatsen, waaronder de Imam Ali moskee, en de Amerikanen samen met Iraakse veiligheidstroepen aanstalten maakten om deze milities daaruit te verdrijven. Als gevolg daarvan liep onvermijdelijk ook de spanning in Al Muthanna op.

De heilige plaatsen hebben grote betekenis voor de zeer gelovige sji-itsche bevolking in de zuidelijke provincies. De mensen volgden de ontwikkelingen dan ook met argusogen en de dreiging van geweld tegen de heilige plaatsen veroorzaakte spanning en onrust. Daarnaast begonnen Sadr-aanhangers zich ook in Al Muthanna te roeren. In Al Muthanna was geen sprake van grootschalig georganiseerde aanhang. Het ging eerder om groepen van enkele tientallen. Deze groepen stunden het gewapend optreden van de Sadr-milities echter wel degelijk.

Daarnaast was er onder een deel van de lokale bevolking sprake van Sadr-sympathie zonder onmiddellijk ook het geweld te steunen. Dit is te verklaren uit enerzijds het feit dat Sadr opkomt voor de minderbedeelden en hij anderzijds op dat moment een sterke vuist maakte tegen de Amerikanen. In die tijd intimideerden en bedreig-

Linksboven: Vanuit een tijdelijke 'Forward Operating Base' zijn in oktober operaties in de woestijn uitgevoerd

(Foto's: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Midden: Klimatologische en terreinomstandigheden in de woestijn eisten het uiterste van personeel en materieel

Onder: Naast een bijzondere cultuur kent Irak ook bijzondere landschappen

den Sadr-milities velen onder de bevolking. Dit had tot gevolg dat de bevolking en ook autoriteiten merkbaar terughoudender werden in de contacten met ons.

Vooraf in die tijd hebben we te maken gehad met een aantal gewelddadige incidenten, waarbij de hinderlaag in de nacht van 14 op 15 augustus het trieste dieptepunt vormde. Zeer waarschijnlijk hebben we daarbij te maken gehad met Sadr-aanhangers van buiten de provincie die met steun van mensen in Ar Rumaythah deze hinderlaag hebben uitgevoerd. Gelukkig is daarbij door professioneel optreden van de ingezette subeenheden erger voorkomen.

Na de hinderlaag hebben we getracht zoveel als mogelijk de NFO en andere activiteiten voort te zetten. De opdracht was immers niet veranderd. Buiten patrouillegang hebben we de verplaatsingen beperkt tot het strikt noodzakelijke. Activiteiten in het kader van SSR en CIMIC zijn zoveel mogelijk voortgezet, tenzij dat in het licht van de veiligheidssituatie niet verantwoord was.

In enkele gevallen is de Patria ingezet, maar de patrouillegang is zoveel mogelijk uitgevoerd met MB-softtop. Patrouilleren met een Patria heeft grote nadelen ten opzichte van de MB-

Rechtsboven: Logistieke instandhouding vond plaats door onder meer vele konvooi over grote afstanden

(Foto's: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Midden: Patrouillegang vond 24 uur per dag plaats

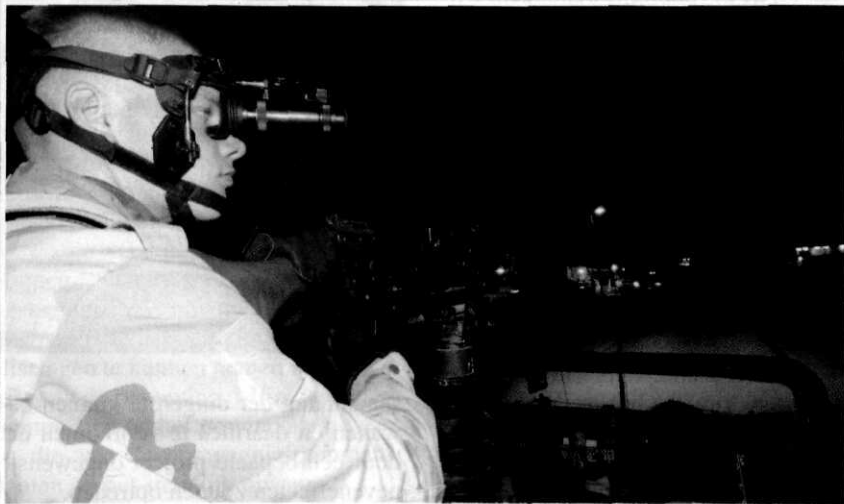
Onder: Patrouillegang toonde niet alleen onze aanwezigheid maar droeg ook bij aan het verzamelen van inlichtingen en het onderhouden van goed contact met de burgerbevolking

softtop. Met de Patria is het niet mogelijk om goed contact met de bevolking te hebben. De uitstraling van een dergelijk groot pantservoertuig is veel agressiever. Bij calamiteiten is het voertuig minder flexibel in het optreden en voorts is het personeel veel kwetsbaarder doordat een complete groep in de Patria potentieel 'sitting duck' is. Natuurlijk biedt het een bepaalde mate van bescherming, maar gezien onze wijze van optreden maakten we alleen een enkele keer gebruik van de Patria.

De uitkomst van de spanning in augustus was lang onzeker. Verdere escalatie was niet ondenkbaar als de situatie in Najaf langer zou voortduren. Met de terugkeer van sji-itisch geestelijk leider Al-Sistani naar Irak en diens tocht vervolgens naar Najaf leek een mogelijke oplossing nabij. Die oplossing kwam er op vreedzame wijze. Daarmee kwam ook een einde aan de spanning in Al Muthanna en langzaam maar zeker keerde de rust weer. Bij de bevolking was er na de vreedzame oplossing duidelijk sprake van blijdschap en opluchting.

Met onze inlichtingenoperatie hebben we getracht daders en verantwoordelijken van de hinderlaag op te sporen. Begin september heeft dat geleid tot het uitvoeren van een operatie waarbij we op twee locaties acht verdachten

hebben aangehouden. Volgens vaste procedures zijn deze verdachten overgedragen aan de Britten.

Uiteindelijk is door de Britten na uitgebreid onderzoek vastgesteld dat er onvoldoende bewijs was om te kunnen aantonen dat zij betrokken waren bij de hinderlaag en de beschietingen tegen onze eenheden.

CIMIC

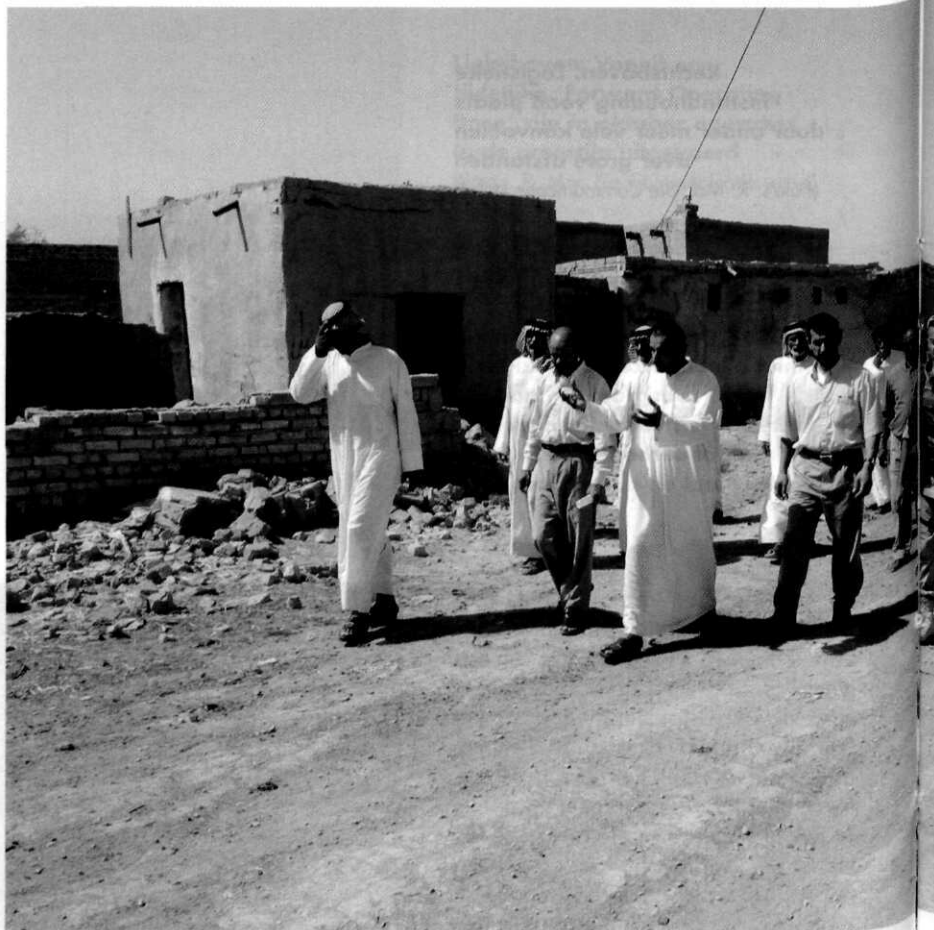
Het uitvoeren van CIMIC was niet de hoofdtaak van de battlegroup, maar een waardevolle en noodzakelijke neventaak. In een operatie als deze is het van groot belang om het draagvlak bij de bevolking te behouden. Dit bereik je eerst en vooral door de wijze van optreden, maar uiteindelijk kijkt de bevolking ook naar concrete resultaten.

Derhalve vormde CIMIC een belangrijke pijler in de operatie. De intentie met CIMIC was om verspreid in de provincie zichtbare effecten te realiseren. De battlegroup beschikte hiervoor over een *CIMIC Support Element* (CSE) op bataljonsniveau, met liaisonelementen op compagniesniveau.

Daarmee kon de compagniescommandant binnen zijn eigen gebied van verantwoordelijkheid invulling geven aan behoeftes van de bevolking en autoriteiten. Dit liep doorgaans via de gemeenteraden van de steden. Het CSE onderhield contacten met de departementen en richtte zich daarmee op projecten op provinciaal niveau.

Erg waardevol bij de invulling van CIMIC-activiteiten waren de assessments die gemaakt werden door de Functioneel Specialisten. Dit zijn gemilitariseerde civiele functionarissen met een bepaalde expertise die tijdelijk uitgezonden werden. Zo zijn er bijvoorbeeld assessments gemaakt op het gebied van water, elektriciteit, landbouw, veeteelt en riolering.

Op basis van deze assessments was het mogelijk om de juiste prioriteit te stellen in projecten, maar ook om de

samenhang der dingen te kunnen bewaken en daarmee te voorkomen dat door een bepaald project ongewenste neveneffecten zouden optreden.

Bij de planning en uitvoering van projecten was het ook zaak om zoveel mogelijk verantwoordelijkheden bij de Irakezen zelf neer te leggen. Zo konden departementen en/of gemeenteraden projectvoorstellen doen en prioriteiten stellen. Realisatie van projecten kwam altijd via een aanbestedingsprocedure terecht bij lokale aannemers.

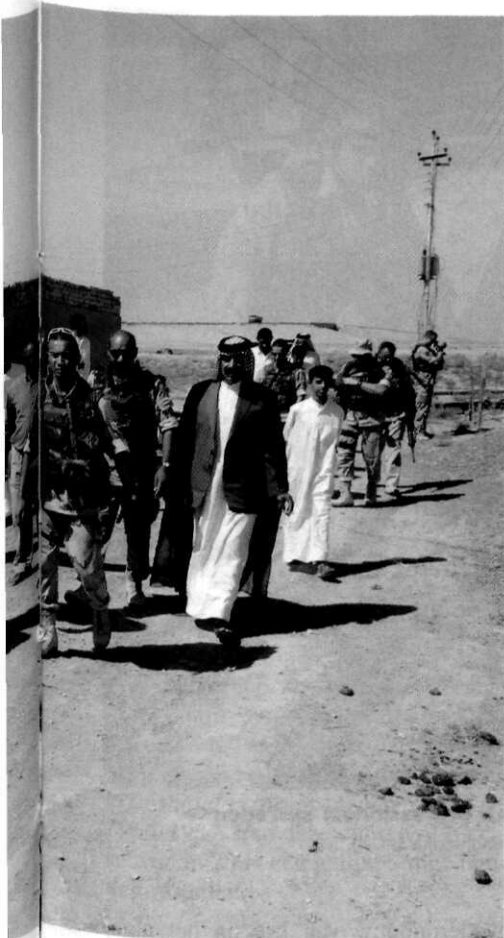
Inlichtingen

Inlichtingen zijn van uitermate groot belang in iedere militaire operatie. Dat was in Irak niet anders. Wat wel anders was, was het feit dat de complexiteit van de omgeving in het ope-

ratiegebied het belang alleen maar groter maakte. NLBG trad op in een groot gebied waarin vele actoren een rol speelden. Al deze actoren hadden in meer of mindere mate een relatie met elkaar.

Daar komt bij dat de bevolking een stammenstructuur kent. Dat wil zeggen dat nagenoeg iedereen in de provincie bij een bepaalde stam hoort. Het is derhalve altijd van belang te weten bij welke stam iemand hoort om zo beter te kunnen bepalen welk (stammen)belang meespeelt bij zijn handelen. De loyaliteit aan de stam gaat in de praktijk boven alles.

Het bijzondere aan deze operatie was tevens het feit dat we te maken hebben gehad met een irregulier optredende tegenstander. Een belangrijk kenmerk daarvan is dat hij deel uitmaakt van de bevolking en niet her-

Voor het identificeren en begeleiden van vele projecten onderhield CIMIC-personeel contacten met autoriteiten op provinciaal en stedelijk niveau

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

lokatie veel aanloop, waarmee ook veel informatie kon worden verzameld.

Er is door onze voorgangers nog gezocht naar een alternatieve lokatie in de stad voor deze eenheden, maar om een aantal redenen is besloten om het FLT en het CSE te huisvesten op de base. Daardoor verminderde de aanloop bij FLT en CSE, waardoor zij minder informatie konden verzamelen ten opzichte van de situatie voor 28 juni. Desalniettemin waren zij belangrijke verzamelorganen.

Het onderhouden van contacten, vooral door commandanten, is absoluut noodzakelijk. Dit is van belang om de goede verstandhouding te onderhouden, maar ook om informatie te verkrijgen en bovenal *situational awareness* te hebben om de juiste beslissingen te kunnen nemen in de context van de omgeving. Mijn contacten richten zich op het provinciale niveau en die van de compagniescommandanten op het stedelijk niveau.

'Lessons identified'

Op alle niveaus in de eenheid zijn vele ervaringen opgedaan en daarmee ook vele lessen geïdentificeerd. Ik noem er een aantal.

- Wederom is aangetoond dat het nog immer van belang is om te blijven opleiden en trainen voor *worst case* situaties, dus kunnen optreden in het hoge deel van het geweldsspectrum. Als je daarop voorbereid bent, dan ben je in staat om te overleven en je opdracht te kunnen blijven uitvoeren. We hebben ervaren dat omstandigheden in zeer korte tijd kunnen omslaan. Ook is het noodzakelijk te allen tijde escalatie-

dominantie te kunnen garanderen. Middelen die aanvankelijk mogelijk als te zwaar voor de missie worden beschouwd, blijken bij plotseling oplopende spanning onmiddellijk onmisbaar. Het van huis uit meegeven van deze middelen strekt dan ook tot de aanbeveling.

- Dit was de eerste operationele inzet van een *air manoeuvre* taakgroep. Voor het eerst zijn eenheden van de Tactische Helikopter Groep en een Infanteriebataljon van de Luchtmobiele Brigade (Air Assault) gezamenlijk ingezet. Tijdens de missie is gebleken dat de gezamenlijke training en de gezamenlijke doctrine (*air manoeuvre* concept) absoluut tot zijn recht komen. De enorme tijd-/ruimtefactoren, de (potentiële) tegenstander, maar ook de opdracht maakten dat een *air manoeuvre* taakgroep hier zeer goed op zijn plaats was.

- De opleiding en training (O&T) die we kennen binnen 11 AMB is goed gebleken. De initiële opleiding van onze soldaten en vervolgens de eenheidstraining op groeps- en pelotonsniveau bieden een goede basis voor optreden in moeilijke omstandigheden. In de situaties waarin plaatselijk en tijdelijk sprake is geweest van een hoog geweldsniveau, is gebleken dat onze militairen zich daarin uitermate goed hebben staande gehouden en op basis van geleerde drills en gezond verstand hebben opgetreden. Dat geeft een commandant echt vertrouwen in zijn mensen maar ook in hun training.

- Het optreden in een operatie met een irregulier optredende tegenstander die onvoorspelbaar is en bovendien niet te onderscheiden is van de lokale bevolking maakt dat alle personeel voortdurend alert moet zijn en enorm flexibel. Het doet voortdurend een beroep op de mentale weerbaarheid. Respectvol optreden jegens de bevolking moet in voorkomend geval zeer snel kunnen overgaan in vastberaden en doortas-

kenbaar is. Dat betekent dat de afhankelijkheid van *human intelligence* (HUMINT) erg groot was.

Het nadeel van HUMINT is dat de betrouwbaarheid van de informatie getoetst moet worden. Dat was vervolgens dan ook de moeilijkheid. Zo'n 90 procent van de grote hoeveelheid informatie was niet zonder meer betrouwbaar. Dat maakte het verwerken van informatie tot inlichtingen een grote uitdaging.

Alle subeenheden hadden in meer of mindere mate een belangrijke rol in het verzamelen van informatie. Het *Field Liaison Team* peloton en het *CIMIC Support Element* hadden tot 28 juni hun werkplak in het CPA-geboouw in de stad. Met het verdwijnen van CPA werd echter ook de daarvoor gebruikte lokatie in de stad ontmanteld. Zij hadden op die gunstige

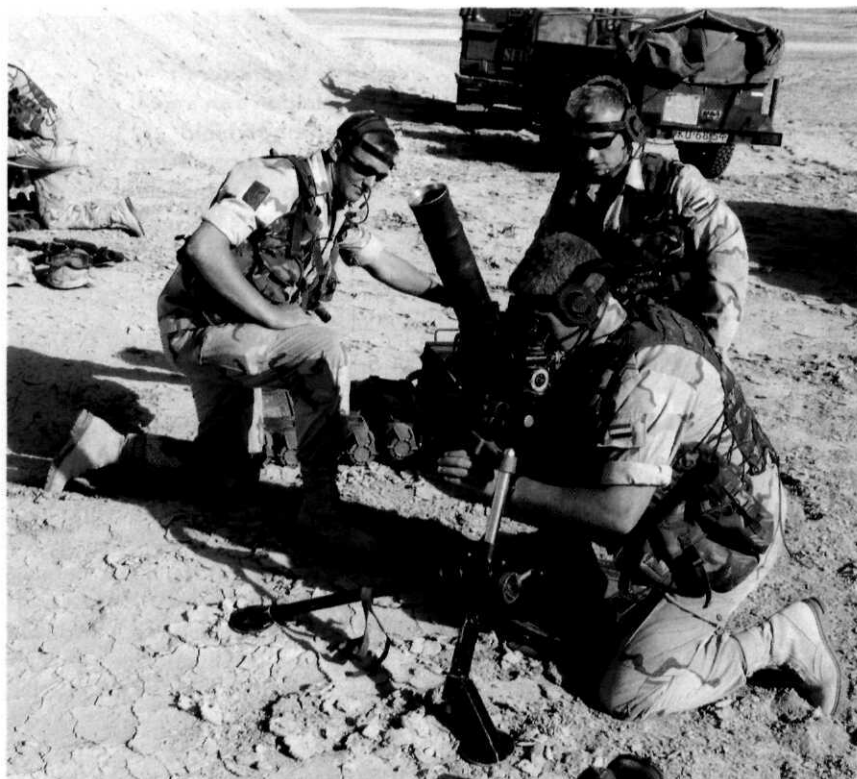
tend optreden op het moment dat de tegenstander vijandelijke daden of intenties toont ('best friend but worst enemy'). Het gevolg is ook dat alle personeel, de infanterist maar ook de niet-infanterist en de staffunctionaris, zijn of haar militaire basisvaardigheden moet beheersen. Het zijn immers niet alleen de infanteristen die de risico's lopen. Iedereen kan te maken krijgen met aanslagen. Dan is het zaak om met de juiste drill te reageren om erger te voorkomen.

- Op het gebied van ons inlichtingen-systeem zien we een aantal mogelijk verbeterpunten. De complexiteit van de omgeving waarin opgetreden is, heeft duidelijk gemaakt dat grote hoeveelheden informatie verwerkt moeten kunnen worden. Bovendien is gebleken dat iedereen een rol heeft in het verzamelen van informatie. Dit leidt tot een aantal lessen.

Ten eerste is er een grote behoefte aan HUMINT-capaciteit. Juist in een complexe omgeving als deze is deze gespecialiseerde capaciteit nodig. Het gaat daarbij niet alleen om verzamelcapaciteit, maar ook om verwerkings- en analysecapaciteit.

Ten tweede is het aan te bevelen om de commandanten die de dagelijkse patrouilles uitvoeren, groepscommandanten, vaardigheden aan te leren en te trainen waarmee ze in staat zijn beter door te vragen en daarmee meer informatie los te krijgen in contacten. Daarmee kunnen we aan de basis het inwinnen van informatie al verbeteren.

Ten derde verdient het aanbeveling om bij gevechtseenheden structureel ten minste één inlichtingenfunctionaris op compagniesniveau in de organisatie op te nemen. Daarmee voorkomen we dat we nu telkenmale bij uitzendingen iemand tijdelijk in de organisatie opnemen en opleiden. Inlichtingenwerk is een apart en moeilijk vakgebied.

Skills en drills zijn de basis voor professioneel optreden

(Foto: R. Mol, Sie Communicatie SFIR-4)

Tot slot

In dit artikel heb ik getracht u enig inzicht te geven in de operatie van SFIR-4 in de provincie Al Muthanna in Irak. Ik heb daarbij enkele van onze ervaringen verwoord. We hebben ervaren dat de risico's groot zijn en voortdurend op de loer liggen. Helaas heeft Jeroen Severs zijn inzet met de hoogste prijs moeten betalen. Dat is een harde gewaarwording die ons nogmaals doet beseffen welke risico's onlosmakelijk verbonden zijn aan ons beroep.

Als commandant is het na zo'n verlies moeilijk te spreken van een geslaagde operatie. Zijn sneuvelen blijft voor mij immers altijd verbonden aan deze missie waarvoor ik de verantwoording droeg. Toch denk ik dat alle mannen en vrouwen van SFIR-4 trots mogen zijn op hetgeen er gezamenlijk is gepresteerd. Er is een wezenlijke en tastbare bijdrage geleverd aan de

wederopbouw van Irak in het algemeen en de provincie Al Muthanna in het bijzonder. Maar er is meer: wat mij betreft hebben we ook bewezen dat we ons vak verstaan, ook op momenten dat succesvol optreden niet zonder meer zo vanzelfsprekend was.

Iedereen heeft in zijn eigen vakgebied een enorme ervaring opgedaan. Een ervaring die vaak veel verder gaat dan de professie alleen. In een land met een bijzondere historie en cultuur, en onder vaak moeilijke omstandigheden, zijn onbetaalbare levenslessen geleerd. Na deelname aan zo'n missie is vrijheid, die soms zo vanzelfsprekend lijkt, veel beter op waarde te schatten.

Naarmate de tijd zal verstrijken en Irak op weg gaat naar een nieuwe toekomst zal onze bijdrage in een breder perspectief komen te staan. Ik heb de overtuiging dat we de provincie Al Muthanna een wezenlijke stap verder hebben gebracht.